

С Т А Н О В И Щ Е

От Доц, д-р Величко Пантелеев, преподавател по политология в Русенския университет „Ангел Кънчев“, определен със заповед № 8038-227 08. 05. 2012 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за външен член на Научно жури за провеждане на публичната защита на докторанта Кашиф Садула Бакиу на тема „Политически плурализъм. Моделът в Република Македония“, за присъждане на научна и образователна степен „Доктор по право“.

Докторантът Кашиф Садула Бакиу е роден на 08.09.1973 г. в гр. Струга, Македония. През 2001 г. започва висшето си образование в Софийския университет по специалност „Политология“, което завършва съответно през 2004 г. с ОКС „Бакалавър“ и през 2007 г. с ОКС „Магистър“. Същата година започва работа като асистент по Политически науки в университета в гр. Тетово, Република Македония. През 2008 г. е зачислен за редовен докторант към катедрата по „Теория и история на държавата и правото“ в Юридическия факултет са СУ „Св. Климент Охридски“.

Дисертационният труд е посветен на проблема за политическия плурализъм и неговия модел в Република Македония. Изследването предполага не само юридически, но и политологически подход. Темата е избрана удачно. Въпросът за политическия плурализъм е един от възловите за съвременната политическа система и стои във фокуса на политологията. Същевременно докторантът извежда нов аспект – организационен плурализъм, което е теоретична новост и представлява първото изследване на плурализма в този план. Това обстоятелство придава оригиналност на изследването и е един от основните му научни приноси.

Етносоциалната нехомогенност на населението на държавата е известен факт, но той традиционно се поставя в периферията на нашата политическа наука. Приема се, че в основата на политическите процеси стоят социално-икономически / социално-класови/ причини. Акцентира се върху различията и противоречията между икономическите интереси, които обуславят и политическите отношения. Дори и исторически осъществените политически движения, включително въстания и националноосвободителни борби, се обясняват с класови интереси – определящ мотив в марксистката теория. Може да припомним негативната оценка на К. Маркс по повод Освобождението на България, което за него е контрапункт на обединението на пролетариата в световен /европейски/ мащаб.

Докторантът извежда нова страна в политическите процеси и показва тяхната етнокултурна обусловеност. Той излиза извън моноетническата парадигма и показва етнокултурното разнообразие на населението в съвременната държава. Тезата е аргументирана по безспорен начин с поредицата международно-правни актове, които въвеждат категорията „малцинства“ и респективно, тяхната защита. / Гл.1, параграф 3/. Авторът отделя четири вида малцинства: национално, етническо, религиозно и езиково, като в хода на анализа представя широк кръг от фактическите им проявления.

На основата на тази разнообразна етнокултурна стратификация, авторът развива своята основна научна теза за необходимостта и възможността от съучастие на малцинствата в политическото управление на държавата. Следва да се подчертае, че проблемът е за съучастие в управлението, а не за противопоставяне.

В доказване на своята теза докторантът изследва еволюционното развитие на междуетническите процеси в държавата от нейното възникване в древността, през Средновековието и в Новото време. Аргументира се разбирането, че исторически политическото отношение към „чуждите“ се

изразява по правило в тяхното приемане и по изключение в тяхното отхвърляне и преследване. Основателно доказателство в тази насока са възприемането на толерантността и толерирането като цивилизационни, общокултурни идеологически категории. Развитието на политическите процеси в края на ХХ век и международното признаване на малцинствата естествено води към преход от толериране към организационен политически плурализъм.

Следващият научен принос на докторанта е извеждането на етноорганизационния плурализъм като отделен сегмент на политическия плурализъм. Концепцията е обоснована със съществуването на мултиетническите държави и тяхната конституционна уредба.

От заглавието е видно, че разработката на докторанта Кашиф Бакиу включва два въпроса: първият е изследване на политическия плурализъм, а вторият – моделът на политически плурализъм, който е предмет на отделен анализ в глава III. Тази част от изследването има практическа насоченост, обстоятелство, което допълва научната стойност на дисертацията. Тук докторантът прави успешна връзка между политическата теория и нейната практическа приложимост.

Научен принос представлява обективният анализ на мултиетническия характер на Република Македония. Първо, проследява се историческото развитие на Македония, на нейното население и държавно съществуване. Второ, изследват се различните етнически групи, включени в състава на населението, тяхната численост, географско разположение и демографско развитие. Анализът се основава на множество статистически данни, което подкрепя неговата обективност. Трето, проследява се развитието на конституционната уредба на обективно обусловения организационен плурализъм. Четвърто, разглежда се ефективността на установения модел на политическата система в Република Македония.

Всички тези страни на научния анализ и техния резултат дават основание на докторанта да направи извода за необходими промени в действащата политическа система в Македония. На тази база в завършващата част на дисертацията Кашиф Бакиу излага свои идеи за политически реформи в Македония. Докторантът приема за методологическа основа концепцията за консоциалната демокрация и на нейна база аргументира своите предложения за доразвитие на нейните елементи. Особен интерес представлява идеята за новата роля на политическите елити като гарант за действителен политически плурализъм.

Заклучение

Изложените оценки за достойнствата на представения дисертационен труд ми дават основание да изкажа мнение, че на докторанта Кашиф Садула Бакиу следва да се присъди научната и образователна степен „Доктор по право“, за което изразявам моето положително становище.

05.06.2012 г.

Русе

Доц. д-р Величко Пантелеев